

висновку, їхня сукупність може виявитися цілком достатньою для досягнення цієї мети.

Отже, логіка раціоналізації слідчо-пошукових дій передбачає досягнення функціональної єдності її синхронічного та діахронічного аспектів. При цьому дієвим засобом оптимізації стратегій та методів розслідування є комбінаційний підхід до зібрання та оцінювання доказових матеріалів.

Горбач-Кудря Іванна Анатоліївна,
ад'юнкт відділу докторантури
та ад'юнктури Національної академії
внутрішніх справ

МЕТОДИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ОПИТУВАННЯ В ДОСЛІДЖЕННІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Цінність дослідження науковця досягається оптимальним співвідношенням та логікою взаємовпливу теорії, експерименту та практики [6, с. 183]. Теоретичні знання про об'єкт та предмет дослідження обов'язково повинні мати експериментальну розвідку, на підставі емпіричних результатів якої будуватимуться пропозиції до практичної діяльності. Метою нашої доповіді є обґрунтування одного із складників моделі проведення емпіричного дослідження адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашнього насильства, де використовуватимуться методи соціологічного опитування.

Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству у нормативно-правовій базі як поняттєва категорія не має прямого термінологічного тлумачення, хоча охоплює перелік конкретних номінацій з визначеними дефініціями, а саме: терміновий заборонний припис стосовно кривдника, обмежувальний припис стосовно кривдника, взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи, направлення кривдника на проходження програми для кривдників, [4] – та є підсистемою протидії домашньому насильству.

Протидія домашньому насильству – це системи заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на припинення домашнього насильства, надання допомоги та захисту постраждалій особі, відшкодування їй завданої шкоди, а також на належне розслідування випадків домашнього насильства, притягнення до відповідальності кривдників та зміну їхньої поведінки [4]. Суб'єкти, що застосовують заходи протидії, так само і спеціальні заходи щодо

протидії домашньому насильству, підпорядковуються виконанню конкретної мети, посідають певне місце у структурі, водночас їм відведені чітко окреслені функції. Наприклад, уповноважені підрозділи Національної поліції для негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення (мета) виносять терміновий заборонний припис кривднику (функція) і є першою ланкою у протидії домашньому насильству (структура). Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування для запобігання повторного вчиненню домашнього насильства (мета) організують та забезпечують проходження кривдниками відповідних програм (функція) і є нижчою за уповноважені підрозділи Національної поліції ланкою (структура), тому що її функціонування за напрямом залежить від іншого суб'єкта – суду, в межах компетенції якого направлення особи на проходження програми для кривдників [4].

Отже, дослідження адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству потребує системного підходу. Такий підхід забезпечить аналіз функціонування органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за визначеним напрямом, дозволить оцінити дієвість й ефективність кожного із видів спеціальних заходів щодо протидії домашнього насильства, а також сприяє інтеграції отриманих знань з метою моделювання шляхів удосконалення їх застосування в українському законодавстві [3, с. 18].

Для отримання перинної інформації ефективними є методи соціологічного опитування [5]. Тому статистичні дані, якими володіють / розпоряджаються органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, збиратимуться за допомогою поштового опитування як основного методу та телефонного інтерв'ю як допоміжного.

Поштові опитування формуються з відкритих запитань та в межах компетенції адресату. Вони стосуються особливостей винесення суб'єктами, що мають право застосовувати спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, термінового заборонного припису стосовно кривдника, функціонування профілактичного обліку кривдника, програми для кривдника, витребування доказів для винесення обмежувального припису у суді, а також оскарження дій уповноважених осіб щодо застосування спеціальних заходів щодо протидії домашнього насильства. Запитувана інформація направлятиметься до адресата на підставі Закону України «Про доступ до публічної інформації» [2], враховуючи термін набуття чинності нормативно-правових актів, що регулює адміністративно-правові засади застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, за територіальним розподілом, охоплюючи центральні органи влади, що в межах своєї компетенції визначають напрями роботи структурних підрозділів у протидії домашньому насильству.

Проведення дослідником поштового опитування центральних та територіальних підрозділів поліції забезпечуватиме достовірність та повноту інтегрованої звітності в ході подальшого опрацювання статистичних результатів.

Для збирання інформації про факти застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству уповноваженими підрозділами Національної поліції використовуватиметься анкетування як основний метод та інтерв'ю як допоміжний.

На цьому етапі дослідження основна увага зосереджуватиметься на вивченні досвіду працівників уповноважених підрозділів Національної поліції щодо застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству, зокрема специфіці винесення термінового заборонного припису, участі у формуванні профілактичного обліку кривдника, ефективності його використання, здійсненні приводів особи з метою проходження корекційної програми для кривдника. Обрані методи соціологічного опитування дозволять вивчити особисту думку респондентів щодо дієвості та ефективності тимчасового заборонного припису, профілактичного обліку, корекційної програми кривдника як структурних елементів протидії домашньому насильству.

Анкета, що застосовуватиметься як основний метод дослідження, складається здебільшого із закритих прямих альтернативних та неальтернативних запитань. З метою оптимізації часу проходження респондентами дослідження бланк анкети позбавлений вступної частини, основна частина містить запитання, що потребують аналізу, зосередженості уваги [1]. Обсяг запитань анкети передбачає, що час на заповнення бланку становитиме 5–7 хвилин.

Таким чином у проведенні дослідження адміністративно-правових засад застосування спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству методами соціологічного опитування планується отримати статистичні показники за останні три роки, простежити їх динаміку з огляду на інформацію про збільшення кількості випадків домашнього насильства в Україні та виявити дієвість й ефективність їх застосування.

Список використаних джерел

1. Анкета. *ВУЕ-Велика українська енциклопедія*. веб-сайт. URL: <https://vue.gov.ua/Анкета>.

2. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

3. Полудьонна Н.С. Системний підхід у дослідженні суспільства і психології людини. *Психічне здоров'я*. 2005. № 1 (6). С. 18–22. URL: https://nmapo.edu.ua/zagruzka/GPZ2005_1.pdf.

4. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.

5. Роль, види та методи соціологічного опитування. *Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном*: веб-сайт. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/sociology/12369/>.

6. Соляр Л. Основні принципи та підходи філософської методології до формування етнокультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.